

นโยบายการตรวจฯ : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

7. พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม

7.1 ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ พัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม

1) การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ให้มีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สร้างการรับรู้ ส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา กระบวนการเรียนรู้ให้มีทักษะที่เหมาะสม และจำเป็นต่อการดำรงชีวิต สร้างความตระหนักเพื่อให้เห็นความสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีการส่งเสริมให้สถานศึกษาใช้แหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยการสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเอง และสังคมได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลายและวางแผนเกี่ยวกับเวลาในการเรียนการสอนอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งในส่วนของเนื้อหาและกิจกรรม ทำให้เกิดบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น สามารถตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ และดำรงชีวิต สิ่งที่ใช้สอนในสถานศึกษา ชุดวิชาเรียน เนื้อหา โปรแกรมการเรียน สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน ลำดับของกระบวนวิชา จุดประสงค์ที่นำไปปฏิบัติ กระบวนวิชาที่ศึกษาสอดคล้องและจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ตามบริบทในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการเกษตรกรรม การประมง เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน

พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร โดยวิเคราะห์ความต้องการบริบทสังคมในท้องถิ่น สอบถามผู้รับบริการ และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร ทบทวน พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร เป็นโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมและกำลังพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้เกิดการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะหลักที่จำเป็นสำหรับการทำงาน การแก้ปัญหา และการดำรงชีวิต อีกทั้งยังสามารถแก้ไขปัญหาด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่เหมาะสมกับโลกในยุคสมัยใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้

ปรับปรุงหลักสูตรให้ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน มีการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมและติดตามประเมินผล ประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ให้ผู้เรียนมีทักษะที่เหมาะสมและจำเป็น รวมถึงมีการนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรม

2) การส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการ แนะแนวผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่งเสริมนวัตกรรมการเรียนรู้แบบ Stem Education ที่มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติ (Active Learning) โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนตั้งระดับอนุบาล – ประถมศึกษาปีที่ ๓ ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะ ในแบบของบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย และใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะในแบบของโครงการฐานวิจัย ในระดับประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะการเรียนรู้แบบ Stem Education และความสามารถด้าน Soft Skill บูรณาการความรู้แก่นักเรียนใน ๔ วิชา คือ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ส่งเสริมสมรรถนะของครูแนะแนว อบรมทางด้านการแนะแนวโดยเฉพาะ เพื่อช่วยให้สามารถทำงานแนะแนวได้อย่างราบรื่น ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศ ติดตามภายใน สถานศึกษา เพื่อให้คำแนะนำและตรวจสอบการทำงานของครูแนะแนว

ส่งเสริมครูเข้าร่วมโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรเสริมทักษะครูอาชีวศึกษาด้านการแนะแนว และสร้างเป้าหมายชีวิตให้กับผู้เรียนอาชีวศึกษา

ส่งเสริมครูเข้าร่วมโครงการเตรียมความพร้อมแก่กำลังแรงงานกิจกรรมสร้างเครือข่ายแนะแนวอาชีพ

ส่งเสริมครูเข้าร่วมโครงการพัฒนาศักยภาพครูแนะแนวด้านการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน

โรงเรียนมีนวัตกรรมการเรียนรู้ STEM Education Coding For Education ที่มุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติจริง (Active Learning) และความสามารถด้าน Soft Skill ทั้งนี้ ในแต่ละระดับมีความแตกต่างกัน ภายใต้ปัญหาและความต้องการ ความสนใจที่แตกต่างกัน

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้

ส่งเสริมให้ครูผู้สอนดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบ STEM Education เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการปฏิบัติจริง (Active Learning) และความสามารถด้าน Soft Skill เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข

3) การจัดทำมีระบบแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จัดอบรมครูระดับปฐมวัย มัธยมศึกษาเรื่องระบบวัดแววความสามารถพิเศษ ครูมีข้อมูลสารสนเทศเป็นรายบุคคล โรงเรียนสนับสนุนจัดการศึกษาตามความสามารถของเด็กในลักษณะชมรมและในชั่วโมงแนะแนว จัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยสอดแทรกความรู้ ค้นหาความถนัดแก่นักเรียน สํารวจแววความสามารถพิเศษด้วยระบบอิลีกทอรอนิกส์ (Multiple Intelligences Test)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วางแผนและจัดทำโครงการแนะแนว รับผิดชอบในการดำเนินงาน การประสานงาน และการติดตามประเมินผล จัดทำแผนการจัดการกิจกรรมแนะแนว มีความสามารถในการจัดกิจกรรมแนะแนว 3 ด้าน คือ ด้านการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ส่วนตัว และสังคม

สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน

โรงเรียนดำเนินการพัฒนาระบบการแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิตให้เป็นรูปธรรม ทางโรงเรียนเปิดรายวิชาแนะแนวให้แก่ นักเรียนทุกระดับชั้น พร้อมดำเนินการวิเคราะห์นักเรียนเป็นรายบุคคล โดยทำงานร่วมกับคณะวิจัยจากเทศบาลนครยะลา ที่นำวิทยากร และ นักจิตวิทยาวิเคราะห์ทักษะ ความสามารถของนักเรียน และประเมินนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อสามารถต่อยอด ส่งเสริมพัฒนา และแก้ไขปัญหาต่างๆ จนสามารถแนะแนวถึงเป้าหมายในอนาคตได้อย่างเหมาะสม

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้

สถานศึกษามีระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) มีครูแนะแนวทางการศึกษา และเป้าหมายชีวิตของผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหา และปรับตัวได้ในสังคม ตลอดจนรู้จักนำประสบการณ์ของตนเองและผู้อื่นมาใช้เป็นประโยชน์ในการเลือกและตัดสินใจด้วยตนเอง มีความมั่นคงทางจิตใจเพิ่มขึ้น มีความเข้าใจตนเองและสภาพแวดล้อมอย่างถูกต้องเหมาะสม มีเหตุมีผล มีวิจรรย์ญาณ และสามารถปรับตัวได้ดีในสังคม เหมาะสมแก่การพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคมและพัฒนาประเทศชาติอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กศึกษา เก่ง ดี มีสุข

4) การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ไขปัญหาของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียน ได้แก่ ศูนย์สุขภาพจิตที่ 12 โรงพยาบาล สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด กลุ่มลูกเหริย องค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานแรงงานจังหวัดยะลา สพร. 24 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หน่วยงานเอกชน (NGO) Save the Children สมาคมเด็กและเยาวชนเพื่อสันติภาพชายแดนใต้ (กลุ่มลูกเหริย) สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด บ้านพักเด็กจังหวัด เจ้าหน้าที่ตำรวจ กำกับติดตาม ดูแลระบบ School Health Hero ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ครูแนะแนว ศึกษา แนวคิดพื้นฐานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายสถานศึกษา กับชุมชนครูแนะแนว สถานศึกษาเดิมของผู้เรียน ผู้ปกครอง สำหรับผู้เรียนที่มีปัญหาซับซ้อน หากปัญหาเกินความสามารถของครูแนะแนว หรือของครูที่ปรึกษา ส่งต่อเด็กไปยังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้

ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานทางสาธารณสุขในการดำเนินกิจกรรม/ให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพจิต และการป้องกันการเจ็บป่วยทางจิตของผู้เรียน เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่น ยอมรับในข้อแตกต่างของแต่ละบุคคล สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

7.2 ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1.การจัดทำสารสนเทศการคัดกรอง	สร้างเครื่องมือวัดศักยภาพหรือความสามารถพิเศษของผู้เรียน เพื่อเอื้อให้ครูที่ปรึกษาในการนำไปใช้และจัดทำโครงการและ	มีข้อมูลการเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลหรือรายกลุ่ม

	กิจกรรมเพื่อส่งเสริมศักยภาพนักเรียนตามผลการคัดกรองนักเรียน (ด้านศักยภาพและความสามารถพิเศษ)	
2.ครูขาดทักษะในการให้คำปรึกษาแนะแนว	ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับจิตวิทยาการแนะแนวให้แก่ครู	ครูมีทักษะด้านจิตวิทยาการแนะแนว

7.3 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1) สถานศึกษามีจำนวนผู้เรียนเพิ่มขึ้น เปรียบเทียบจำนวนผู้เรียนปีที่ผ่านมา ครูแนะแนวมุ่งมั่นพัฒนาร่วมครูที่ปรึกษาประจำชั้น มีความรู้เกี่ยวกับการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การจัดกิจกรรม ส่งเสริมพัฒนานักเรียน การจัดกิจกรรมช่วยเหลือ ป้องกัน และแก้ไข และการส่งต่อนักเรียน มีทั้งการส่งต่อภายใน และการส่งต่อภายนอกประสานเครือข่ายผู้ปกครองเพื่อการร่วมแก้ไขปัญหาผู้เรียนในลักษณะการมีส่วนร่วม ประสานเครือข่ายสหวิชาชีพเพื่อร่วมแก้ไขปัญหา ผู้เรียนในลักษณะการมีส่วนร่วม

2) การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง โดยการดำเนินงานด้านการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากครูทุกคนโดยต้องมีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ มีหลักฐานการปฏิบัติงานที่มีเทคนิควิธีการหรือการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ที่ต้องใช้ความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อมไม่ว่าจะเป็นครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม

7.4 ข้อเสนอแนะ

- 1) จัดอบรมให้แก่ครูแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ
- 2) ให้ความสนใจกับนักศึกษาโดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
- 3) กระทรวงศึกษาธิการ หรือสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรมีการทำ MOU กับสถานประกอบการให้ครบทุกสาขาวิชา เพื่อสร้างเครือข่ายในภาคต่าง ๆ
- 4) ควรมีการแนะแนวแก่ผู้ปกครอง เนื่องจากอำนาจการตัดสินใจปลายทางสุดท้าย คือผู้ปกครอง ส่วนใหญ่นักเรียนเลือกศึกษาต่อตามความต้องการของผู้ปกครอง
- 5) จัดบุคลากรประจำสถานศึกษาเฉพาะทางที่มีความรู้ในจิตวิทยาแนะแนว จิตวิทยาเด็กวัยรุ่น เข้าใจธรรมชาติและความต้องการของวัยรุ่น

7.5 รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี ดังนี้

- 1) **โรงเรียนบ้านสามเกาะ** การสร้างประสบการณ์อาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในรายวิชาการซ่อมรถจักรยานยนต์และการซ่อมคอมพิวเตอร์
- 2) **สอศ.** โครงการพัฒนาระบบเสริมสร้างทักษะชีวิตและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอาชีวศึกษาผ่านระบบดิจิทัลเพื่อการดูแลสุขภาวะนักเรียนอาชีวศึกษา (Hero - V)
- 3) **วิทยาลัยอาชีวศึกษาสายบุรี** การสร้างแพลตฟอร์มที่ไม่ต้องมีการแสดงตัวตน เพื่อให้ผู้เรียนกล้าที่จะเข้ารับคำปรึกษาและยอมรับปัญหาของตัวเอง
- 4) **วิทยาลัยเทคโนโลยีการเกษตรและประมงปัตตานี** รูปแบบการแนะแนวเชิงรุก ANYWHERE MODEL A=Active N=Net Y=Young W=Walking H= Home E=Everyone R= Relation E= Evaluation ความสามารถ ในการประสานงานกับครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้น ผู้ปกครอง นักเรียน

ชุมชน และองค์กรอื่นๆ การวางแผน ให้คำปรึกษา แนะนำปรับปรุง แก้ไข ติดตาม และประเมินผล เกี่ยวกับภารกิจด้านการแนะแนวเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน

ข้อมูลแสดงจำนวนครูที่สำเร็จการศึกษาสาขาจิตวิทยา/และการแนะแนว หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถแนะแนวผู้เรียน และชี้แนะ (Coaching) และจำนวนผู้เรียนที่ได้รับการแนะแนว และชี้แนะ (Coaching) ที่สอดคล้องตามพัฒนาการตามช่วงวัย

สังกัด	ครู			ผู้เรียน	
	จำนวนครูทั้งหมด (คน) * ข้อมูลจากระบบฯ	จำนวนครูที่สำเร็จการศึกษาในสาขาจิตวิทยาและการแนะแนวหรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (คน)	จำนวนครูที่ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถแนะแนวผู้เรียน และชี้แนะ (Coaching) (คน)	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด (คน) * ข้อมูลจากระบบฯ	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการแนะแนว และชี้แนะ (coaching) ที่สอดคล้องตามพัฒนาการตามช่วงวัย (คน)
สพป.ยะลา1	-	9	110	367	230
สพป.ยะลา2	-	2	68	14,668	14,668
สพป.ยะลา3	577	1	49	7,358	3,928
สพม.ยะลา	-	24	60	8,302	8,302
สอจ.ยะลา	-	0	37	843	773
รวม	577	36	324	31,538	27,901